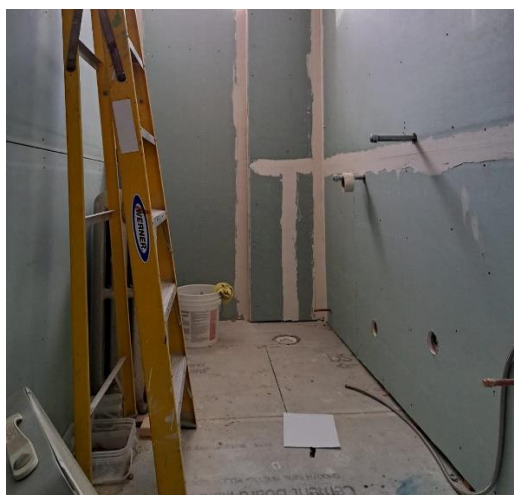
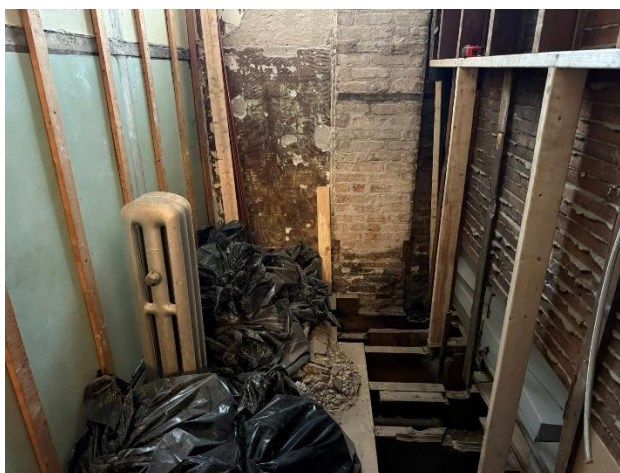


USA, Chicago

Březen v České škole TGM

Kristýna Horáčková

Březen patří tradičně mezi klidné měsíce. Je to období jarních prázdnin, které má sice naše česká škola jeden týden, ale vzhledem k tomu, že se k nám sjíždějí děti z různých škol a okresů, které mají prázdniny v různých termínech, je celková docházka žáků dost nepředvídatelná. Klidnějšího režimu jsme proto využili ke generální opravě klučicích toalet ve 2. patře školy, které byly kvůli špatnému technickému stavu nějakou dobu mimo provoz. Bylo zde potřeba vyměnit potrubí, udělat nové elektrické rozvody, položit novou podlahu i strop, ... rekonstrukce se povedla díky skvělé práci firmy Vladislava Havlíka – tatínka jednoho z našich žáků, který zná školní budovu velice dobře a který je v případě potřeby ochoten přispěchat na pomoc. Financování celého projektu bylo možné jedině díky ochotě české komunity, která se na náročnou opravu složila ve fundraiseru.



V březnu také pokračovaly online webináře v rámci cyklu *Čeština v integrované tematické výuce*. Společně s lektorkou Markétou Vokurkovou jsme se podívali na témata *Lidové písničky a pořekadla* a *Jan Amos Komenský*. Webináře se těší velké popularitě a vždy se na ně připojí minimálně polovina přihlášených učitelů. Druhá polovina má pak možnost vše zhlédnout ze záznamu.

Sao Paulo, Brazílie

Skupina Pramen na festivalu Tchequia Week

Klára Bachurková

Dne 22. března skupina Pramen poprvé vystoupila na festivalu Tchequia Week ve městě Piracaia, vzdáleném přibližně 90 km od São Paula.

Pořadatelé pro nás připravili prohlídku městské části Batatuba, jejíž vznik sahá do roku 1939, kdy do Brazílie přišel český podnikatel Jan Antonín Baťa s cílem vybudovat průmyslový závod a dělnickou kolonii. Od roku 1941 se tato oblast postupně rozvíjela podle baťovského modelu. Dodnes se zde nachází bývalý obuvnický závod, dům, ve kterém Baťa pobýval, i řada domků určených pro zaměstnance. Součástí projektu byla také základní infrastruktura, jako škola, zdravotnické zařízení či další zázemí pro každodenní život. Přestože nebylo možné navštívit interiéry budov, byla prohlídka celého areálu velmi zajímavá.

Samotné vystoupení skupiny Pramen proběhlo ve velmi přátelské atmosféře. Zaznělo celkem jedenáct českých písní, rozdělených do dvou bloků. Velký ohlas měla zejména interaktivní část programu, během níž se posluchači naučili zpívat píseň Holka modrooká. Ke zpěvu se připojila i velvyslankyně České republiky v Brazílii, paní Pavla Havlíková, což bylo pro všechny přítomné milým překvapením. Akce se účastnil i předseda spolku, pan Jorge Novotný.

Součástí programu bylo také neformální setkání s organizátory a ochutnávka piva v místním pivovaru.



Foto: Archiv Česko-brazilské kulturní unie

Velikonoce na Česko-brazilské kulturní unii

Česko-brazilská kulturní unie v São Paulu je jedním z nejvýznamnějších českých center v Brazílii. Už od svého založení na konci 19. století pořádá nejrůznější kulturní akce, jako jsou české obědy, svátek svatého Mikuláše či oslavy 28. října. Velikonoce se zde však začaly slavit až s příchodem učitelů češtiny, kteří zde působí v rámci Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí. Dnes patří mezi nejoblíbenější akce celého roku.

Pro letošní rok jsem připravila tři prezenční velikonoční setkání, z nichž dvě byla určena dospělým studentům a jedno dětem. Po krátké přednášce o českých velikonočních tradicích jsme se pustili do různých technik barvení vajíček: s gumičkami, pomocí motivů z ubrousků, s otisky lístků petržele, voskovkami i jedlou sodou.

Bavili se naprosto všichni bez ohledu na věk. Některé naše fotografie a krátká videa se dokonce objevily i v České televizi, což studentům udělalo velkou radost.



Brazílie, Porto Alegre, Nová Petrópolis

Velikonoční workshopy a tajemná Praha

Hartman Matouš

Letos se kraslice v Portu Alegre a Nové Petrópolis barvily přírodní cestou. Kolem velikonočního víkendu se uskutečnily dva workshopy, kde si studenti a studentky češtiny vyzkoušeli barvit vejce oblíbenou technikou pomocí cibulových slupek a také červeného zelí, které dává bílým skořápkám zajímavý odstín modré.

Akcí v obou městech se dohromady zúčastnilo téměř třicet osob. Workshop v Portu Alegre doplnila ochutnávka mazance, který připravila jedna členka komunity. V Nové Petrópolis se zase podával beránek, kterého upekla dlouholetá studentka češtiny s pomocí učitele.

Začátkem března se uskutečnilo setkání čtenářského klubu Nové Petrópolis, kde byla tentokrát tématem poslední kniha Dana Browna Tajemství všech tajemství. Debatu mezi čtenáři doplnil učitel představením pražských lokací, do nichž světoznámý spisovatel zasadil děj svého mysteriózního románu. Akce se zúčastnilo čtrnáct lidí.



Argentina, Chaco

Březen 2026

Radim Schottl

Alegorický průvod k oslavám 114. výročí města

V Sáenz Peña se letos opět uskutečnila velkolepá, každoročně očekávaná akce – tradiční průvod alegorických vozů u příležitosti oslav 114. výročí města. Událost se konala v neděli 22. března a přilákala tisíce obyvatel, kteří zaplnili centrální ulici St. Martin, aby si mohli prohlédnout pestrou přehlídku kulturních a občanských organizací, spolků, klubů i zahraničních komunit.

Do průvodu se tradičně zapojila také Unióń Checoeslovaca, která se letos představila s alegorickým vozem inspirovaným tradiční českou jízdou králů. Vůz byl bohatě zdobený a poutal pozornost diváků nejen svou výpravností, ale i autentickým ztvárněním – součástí byl král v podobě mladého člena spolku sedící na figuře koně, oblečeného v tradičním kroji. Spolku se tak opět podařilo působivě přiblížit jeden z významných prvků české tradice a sklídl velký ohlas u publika.



Velikonoční dílny

V neděli 29. března se v prostorách Unión Checoslovaca konaly tradiční velikonoční dílny, které letos přilákaly skutečně rekordní počet účastníků z řad studentů, členů spolku, ale i sympatizantů, podporovatelů a široké veřejnosti.

Program byl pestrý a zaměřený na tradiční velikonoční aktivity. Účastníci se zapojili do pečení velikonočního beránka a dalších sladkých dobrot, připravoval se také salát a různé drobné pohoštění. Hlavní dílnou však bylo zdobení velikonočních vajec, které i letos vzbudilo mimořádný zájem nejen u dětí ale i u dospělých, kteří si vyzkoušeli, jaká je to náročná práce.

Pro děti byly také připraveny kreativní dílničky, ve kterých si mohly vyrábět různé velikonoční dekorace. Součástí akce byla také menší výstava české literatury a knih zaměřených na velikonoční tematiku, které přibližovaly české tradice, zvyky a kulturní dědictví spojené s tímto svátkem.



Německo, Srbská Lužice

Pletení pomlázek v Srbské Lužici

Jiří Jonák

Na základních školách v Chróscících a Worklecích jsme se čtvrtáky pletli z místních vrbových proutků pomlázky. Tradice *pomlazování* tu není obvyklá, lužickosrbské děti ji znají právě díky vyslaným učitelům z ČR.

Jak vidíte, do výroby se společnými silami zapojily i dívky: nejenže jich je shodou okolností v daném ročníku více, ale hlavně moc chtěly. 😊

Z fotek je myslím zřejmé, že se dílo podařilo. Samozřejmě jsme poté neopomněli ani demonstraci a zkušku rituálu *vyšupání* na Velikonoční pondělí.



Rumunsko, Eibenthal

únor 2026

Martin Horn

DĚTSKÝ MASOPUSTNÍ KARNEVAL V ORŠAVĚ

Čeští krajané v Banátu v únoru slavili tradiční masopust. V Oršavě se při této příležitosti konal dětský masopustní karneval, který přinesl pestré masky, hry, soutěže i veselou atmosféru.

Děti si společně užily zábavný program a zároveň si připomněly české tradice, které místní komunita dlouhodobě udržuje.



KINDERBÁL V EIBENTHALU

V rámci oslav masopustu uspořádala místní organizace Fóra Čechů v Rumunsku ve spolupráci s rodiči maškarní ples pro děti.

Na malé účastníky čekaly hry a soutěže, diskotéka, bohatá tombola, zkrátka spousta skvělé zábavy v příjemné atmosféře. Vyvrcholením karnevalu bylo slavnostní předání dárků dětem za účast, kterého se ujali předsedové Petr Hruza a Tomáš Pospíšil.

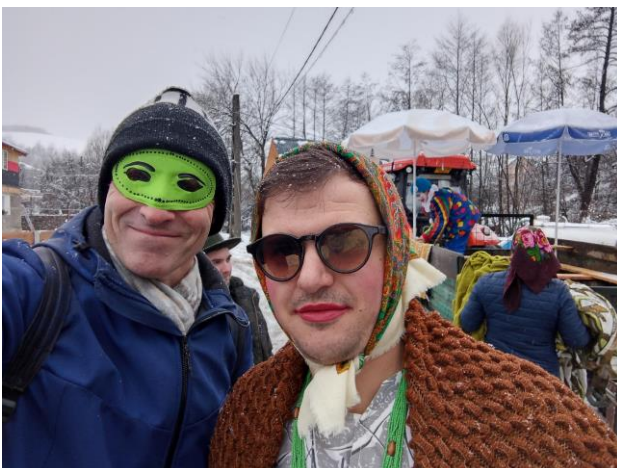
O hudební doprovod se již tradičně postaral místní muzikant Robert Voniafca.



EIBENTHALSKÝ MASOPUST

Vrcholem třídních masopustních oslav byla jízda vyzdobených vozů vesnicí v doprovodu medvěda, kněze a dalších typických postav. Letos se odehrávala v opravdu zimních podmínkách. O to příjemněji pak bylo ve vyhřáté hospůdce U Medvěda, kde oslavy pokračovaly až do půlnoci.

Bujaré veselí vyvrcholilo symbolickým pohřbem postavy Masopustu, kterou představoval učitel češtiny. Tímto tradičním obřadem se masopustní veselí uzavřelo a nastal čas zklidnění a půstu.



Rumunsko, Eibenthal

březen 2026

Martin Horn

OLYMPIÁDA Z ČESKÉHO JAZYKA

V sobotu 7. března se žáci a studenti z Eibenthalu, Ešelnice a Oršavy zúčastnili župního kola OLYMPIÁDY Z ČESKÉHO JAZYKA, které se konalo v okresním městě Drobeta-Turnu Severin.

Tato soutěž je nejen příležitostí poměřit své znalosti a jazykové dovednosti, ale také krásným důkazem toho, že čeština v Banátu stále žije a má své hrdé nositele mezi mladou generací.

Všem účastníkům patří poděkování za píli, odhodlání a snahu reprezentovat své školy, obce i českou komunitu!

Těm, kteří postoupili do státního kola, jež se uskuteční v dubnu, držíme palce a přejeme hodně štěstí!



VYNÁŠENÍ MORANY A VÍTÁNÍ JARA V KRUŠČICI

Společně s krajany ze srbské Kruščice a stážistkami jsme se s kolegou Lukášem Daněm zapojili do krásné tradice – vynesli jsme Moranu a symbolicky tak přivítali jaro.

Po tomto milém obřadu následoval program pro děti a společný oběd. Nechyběla muzika, dobrá nálada, skvělá zábava ani dětská radost.

Děkujeme České besedě Kruščice i učitelce Aleně Havlové za pozvání a skvěle strávenou neděli! Těšíme se na další společné akce!





DĚTSKÁ KŘÍŽOVÁ CESTA

Stává se už tradicí, že v rámci postního období si eibenthalské děti připraví pro celou vesnici křížovou cestu. Z kostela vyrazí procesí a na různých místech – zastaveních – se pak i s dospělými modlí a připomínají si tak cestu, kterou pro nás vykonal Ježíš. Letošní cesta vedla ke skalní kapličce na konci vesnice a zpět do kostela a zúčastnila se jí většina místních dětí, jejich rodiče i další věřící. O hudební doprovod se postarali stážisté.



STÁŽISTÉ V EIBENTHALU

Stážisté z českých univerzit přijíždějí do vesnic v Banátu již několik let. Jsou obrovským přínosem nejen pro českého učitele, ale hlavně pro celou komunitu. Organizují volnočasové aktivity pro děti, zapojují se do místních projektů, pomáhají s kulturními akcemi, přinášejí nové nápady. Svými aktivitami obohacují místní život, pomáhají také s výukou češtiny.

I pro studenty je to jedinečná zkušenost – poznávají krajany žijící stovky kilometrů od České republiky a jejich každodenní život, společně tráví čas při kulturních a komunitních akcích. V tomto semestru máme v Eibenthalu tři šikovné stážisty.

Například Ondřej, nadšený horolezec, připravil pro děti skvělou, byť trochu adrenalinovou houpačku v přírodě.



Srbsko, Kruščice, České Selo, Bela Crkva, Vršac, Gaj

Březen 2026

Alena Havlová

Výstava Vladimír Vochoč ve Vršci (13. 3. 2026)

V polovině března byla ve Vršci v Domě vojska za účasti zástupců kulturních organizací slavnostně otevřena výstava věnovaná Vladimíru Vochočovi, československému diplomatovi, který se během druhé světové války zasloužil o záchranu mnoha lidských životů. Hlavním organizátorem je Česká beseda Vršac. V roce 2016 byl Vochoč oceněn titulem Spravedlivý mezi národy, udělovaným památníkem Jad Vašem. Vladimír Vochoč se narodil roku 1894 v Třebechovicích a po studiích vstoupil do služeb Ministerstva zahraničních věcí. V roce 1938 stanul v čele konzulátu v Marseille, kde po okupaci Československa ilegálně pomáhal uprchlíkům, často židovského původu – zajišťoval jim doklady, víza i možnost odchodu z Francie. Po válce byl komunistickým režimem perzekvován a vězněn. Zemřel v roce 1985 téměř zapomenut. Výstava připomíná jeho odvahu i hluboký smysl pro lidskost v době ohrožení.



Předávání Cen DZS (18. 3. 2026)

Krajané ze srbské části Banátu se spolu s učitelkou českého jazyka Alenou Havlovou zúčastnili slavnostního předávání Cen DZS. Jaroslav Bodnar s manželkou převzali ocenění za nominaci v kategorii digitalizace za projekt Českého informačního centra a Českého mediálního centra v Bele Crkvi. Paní Tereza Stamenković Klepaček byla nominována v kategorii Česká stopa v zahraničí za svůj přínos v oblasti vzdělávání a kultury.

Hosté během návštěvy Prahy zavítali do historického centra města, navštívili Český rozhlas i Dům zahraniční spolupráce. Tato návštěva byla výjimečnou příležitostí k prohloubení kontaktů mezi Českem a Srbskem, k profesní inspiraci i k osobnímu obohacení. O celé návštěvě byli krajané v Srbsku informováni prostřednictvím krajského rozhlasu i televize.

V oblasti vzdělávání, výchovy a kulturního dědictví je velmi důležitá spolupráce a podpora, která motivuje k další práci a zlepšování, rozvíjí kreativitu a přináší inovativní nápady. Je to také nedílná součást odborného rozvoje. Je pro mě velkým privilegiem mít podporu rodiny a přátel, kteří jsou zároveň mými spolupracovníky v každodenních projektech. Moc vám děkuji!

Děkuji Aleně a Stanislavu Havlovým, paní Olze Vlachové, paní Tereze Fields, Domu zahraniční spolupráce, velvyslanci Janu Bondymu, konzulovi Petru Doležalovi a Velvyslanectví České republiky v Bělehradě, a samozřejmě také Českému info centru – Margaretě a Jaroslavu Bodnarovým. Dále děkuji paní Kláře Stejskalové z Českého rozhlasu.

Děkuji všem, kteří mi poskytli příležitost prezentovat a ocenit mou práci v oblasti kultury a vzdělávání. Má nominace v kategorii Česká stopa v zahraničí mě zařadila mezi šest osob, které svou odbornou činností a nasazením přispívají komunitě v moderní společnosti.

Na slavnostním předávání cen jsem měla možnost setkat se s nominovanými jednotlivci, sdruženími i organizacemi a seznámit se s inspirativními projekty, které mají často humanitární charakter.

Tereza Stamenkovič Klepaček



Návštěva Českého rozhlasu (19. 3. 2026)

S krajany z Bele Crkve jsme měli tu čest navštívit Radio Prague International. S našimi hostiteli jsme strávili nezapomenutelný čas na slavné adrese Vinohradská 12

a cítili se tam jako doma. Děkujeme paní šéfredaktořce Kláře Stejskalové za organizaci návštěvy i za milé setkání s Pavlem Horváthem, který působí v Radiožurnálu Sport.



Výtvarná dílna v České besedě Vršac (21. 3. 2026)

Česká beseda Vršac ve spolupráci s Českou školou Banát zorganizovala výtvarnou dílnu věnovanou tématu jara a Velikonoc. Dílna byla určena především dětem, které si mohly vyzkoušet různé výtvarné techniky a aktivity. Mezi nejzajímavější patřila technika zažehlování Hama korálek – s pomocí šablon děti vytvářely motýlky, kuřátka, zajíčky a další jarní motivy. Dílna se těší velké oblibě a pravidelně ji navštěvují i děti, které se běžně neúčastní výuky českého jazyka v besedě.





Vítání jara v Kruščici (22. 3. 2026)

V Kruščici se každé jaro oživuje starý slovanský rituál vynášení Morany. Krajané se při něm symbolicky loučí se zimou, vítají jaro a zároveň posilují vzájemné vazby. Tradice, obnovovaná českými učiteli vyslanými Domem zahraniční spolupráce, se zde udržuje už více než deset let.

Přípravy začínají v budově spolku Česká beseda Kruščice, kde děti i dospělí společně vyrábějí figurínu Morany ze slámy, starých šatů a vyfouknutých vajec. Současně vzniká i „létečko“ – zelená ozdobená ratolest symbolizující příchod jara. Odtud se průvod vydává obcí. Účastníci si berou hudební nástroje – bubny, kytaru či reproduktor – a za zpěvu míří k místnímu potoku, kam je Morana tradičně vhozena. V posledních letech se zpěv často nese ve stylu fotbalových chorálů, doprovázený bubny a výraznou energií. Tento hravý prvek zavedl učitel českého jazyka Stanislav Havel, který v obci působí také jako fotbalový trenér. Díky tomu získává starý lidový rituál moderní podobu, která baví zejména děti.

Samotný průvod připomíná české masopustní obchůzky. Lidé vycházejí z domů, vítají účastníky a nabízejí drobné občerstvení – bonbony pro děti, domácí koláče, kávu či skleničku pálenky pro dospělé. Právě při těchto setkáních je patrné, jak přirozeně zdejší obyvatelé žijí v multikulturním prostředí, kde se prolínají tradice různých národností i svátky podle gregoriánského a juliánského kalendáře.

Po vhození Morany do potoka se průvod přesouvá k místnímu etnodomu. Ten dnes slouží jako malé muzeum a učebna, původně však šlo o české stavení rodiny Škornjičků. Před etnodomem se slavnostně sází hruška – symbol obce, jejíž název „Kruščice“ pochází právě ze slova „kruška“. Hruška se objevuje i v místní propagaci i na krojích.

Setkání pokračuje občerstvením u ohně. Pečou se klobásy na prutu, což je v Srbsku poměrně neobvyklé, protože místní kuchyně je spojena spíše s roštiljem, tedy grilováním na roštu. Opékání „buřtů na klacku“ tak zůstává jedním z drobných českých specifik, která si krajané v Kruščici stále uchovávají.

V roce 2020 místní reagovali na pandemii COVID-19 a místo Morany vynášeli figurínu nazvanou „Korona“. Ta měla roušku i gumové rukavice a na závěr byla symbolicky spálena.

Pro českou komunitu v Kruščici není vynášení Morany jen folklorní událostí. Je to především příležitost k setkání, zapojení dětí a přivítání hostů z dalších besed i z

rumunské části Banátu. Každé jaro tak tento starý zvyk znovu potvrzuje, že česká kultura má v Kruščici stále živé místo.



Velikonoční dílna a návštěva Českého mediálního centra v Bele Crkvi (24. 3. 2026)

V Českém mediálním centru v Bele Crkvi proběhla jarní výtvarná dílna, kde se sešly děti z Bele Crkve a okolí. Po tvořivé části následovala prohlídka Českého info centra i prostor určených pro rozhlasové a televizní vysílání. Na závěr čekalo na děti sladké

překvapení – zmrzlina. A tak není pochyb o tom, že dveře belockrvanského Českého centra jsou otevřeny všem hostům, i těm nejmenším!



Velikonoční dílna s Českou besedou Gaj (29. 3. 2026)

Poslední březnovou sobotu jsme strávili krásný čas při velikonoční výtvarné dílně v mysliveckém domě v Gaji. Členové tamní české besedy připravili skvělé pohoštění i výtvarné materiály, Tereza Stamenković Klepaček a Alena Havlová nachystaly výtvarnou dílnu a Stanislav Havel připravil kvíz. Akce se zúčastnil i konzul Petr Doležal s rodinou.





Velikonoční setkání v České besedě Kruščice (30. 3. 2026)

Učitelka českého jazyka Alena Havlová připravila v prostorách České besedy Kruščice velikonoční tvořivou dílnu pro rodiny s dětmi z Kruščice. Dílna účastníkům nabídla celou řadu aktivit a možnost vyzkoušet si různé výtvarné techniky. Nechyběly ani české motivy – velikonoční texty a tradiční zdobení vajec. Program dokreslovala česká hudba. Členové besedy pomohli zajistit zázemí včetně občerstvení.



Chorvatsko, Daruvar

Čechocaching aneb Co Čech, to kačer

Tereza Vlček Klímová

V rámci Měsíce mateřského jazyka jsme společně s mojí kolegyní Ilonou Kirchnerovou v Daruvaru připravily novou zábavně-naučnou hru, kterou jsme pojmenovaly Čechocaching. Tato novinka propojila český jazyk, literaturu i pohyb po městě. Inspirovaly jsme se principy celosvětové hry geocaching a účastníky – tedy kačery, což je označení pro hráče geocachingu, – vyzvaly prostřednictvím YouTube videa Čechocaching Daruvar 2026, aby se vydali po českých stopách trošku jiným způsobem. Motto Co Čech, to kačer tak symbolicky vybízelo děti i dospělé k objevování známých i méně známých míst a k prožití češtiny jinak než jen ve školní lavici. Hra byla spuštěna 21. února, na Mezinárodní den mateřského jazyka a zpřístupněna byla po dobu jednoho měsíce.

Po Daruvaru a jeho blízkém okolí jsme rozmístily deset QR kódů s logem Měsíce mateřského jazyka. Jednotlivá stanoviště byla vybrána tak, aby měla vazbu na českou literaturu, historii či významné osobnosti. Místa byla zanesena do mapy, podle které se účastníci orientovali a postupně vyhledávali jednotlivé kešky. Pokud si nevěděli rady, mohli využít veršovanou nápovědu, která napověděla, kde konkrétní QR kód hledat. Po načtení kódu se zobrazil literární úryvek a otázka, na kterou bylo třeba odpovědět. Každé stanoviště zároveň obsahovalo bonusové písmeno a číslo. Po nalezení všech kódů je hráči seřadili a získali souřadnice místa, na kterém se nachází finální keška. Tímto místem byl nedaleký ikonický vrchol zvaný Petrův Vrch.

Do hry se zapojili děti, dospělí i celé rodiny. Účastníci oceňovali zejména propojení jazyka s konkrétními místy a možnost strávit čas aktivně venku. Na všechny kačery, kteří zdolali naše literární nástrahy, čekala drobná odměna – magnetka s QR kódem, pod kterým se ukrýval diplom, a také oplatka Horalka. Nejrychlejší účastníci byli navíc odměněni cestopisnými knihami.

Čechocaching tak nabídl atraktivní způsob, jak se dozvědět něco nového, seznámit se s vybranými díly české literatury, podívat se na místa ve městě, která možná již zevšedněla, z jiného úhlu pohledu a zároveň podpořit čtení s porozuměním, spolupráci i přirozené používání českého jazyka.



Tradiční brestovský Večírek písní a tanců

Daruvarský Brestov

Na tradiční Večírek písní a tanců, který každoročně pořádá Česká beseda Daruvarský Brestov, se návštěvníci těší vždy s velkým očekáváním. Ani letos tomu nebylo jinak. Na návštěvníky čekal pestrý program, ve kterém se střídaly pěvecké i taneční skupiny a sál se brzy zaplnil příjemnou atmosférou plnou hudby, zpěvu a setkávání. Na jevišti se představili hosté z Končenic, Garešnice, Horního Daruvaru a Záhřebu, nechyběla ani domácí besední dechovka.

Zvláštní pozornost však tentokrát patřila naší dětské taneční skupině Korálky, se kterou jsme za pomoci tanečnice Michaely Bubeníčkové připravily vystoupení moderního tance. Pro mladé tanečníky, kteří obvykle vystupují s folklorním tancem, šlo o vůbec první vystoupení v tomto stylu. Svou choreografii věnovali inspirativní osobnosti Emila

Zátopka a jeho známému mottu Když nemůžeš, přidej. Právě na stejnojmennou píseň skupiny Mirai předvedli energické vystoupení plné pohybu, odhodlání a radosti z tance. Vystoupení tak divákům nejenom vykouzlilo úsměv na tvářích, ale zároveň svou tématikou připomnělo, že i když to na cestách životem není vždy jednoduché, je nejdůležitější se nevzdávat a jít dál. Zároveň také vneslo do tradičního programu svěží vánek, sklidilo zasloužený potlesk a patřilo k nejméně výrazným momentům večera.



Velikonoce ve znamení tradic a tvoření

Rijeka, Daruvar, Končevice

Velikonoce patří k nejkrásnějším jarním svátkům. Jsou spojené s probouzející se přírodou, barvením vajíček, pletením pomlázek i ochutnáváním tradičních dobrot. Právě velikonoční zvyky se staly inspirací pro řadu aktivit, které přiblížily české tradice dětem i dospělým v různých částech Chorvatska.

Nejvzdálenější velikonoční dílny se uskutečnily na výuce českého jazyka v Základní škole Podmurvice v přímořské Rijece. Žáci se zde seznámili s českými velikonočními zvyky a měli možnost si je sami vyzkoušet. Velký zájem vzbudilo především barvení vajíček přírodní technikou pomocí cibulových slupek. Děti s nadšením sledovaly, jak se na skořápkách postupně objevují jemné vzory a jak lze z jednoduchých materiálů vytvořit originální kraslice. Nechybělo ani pletení pomlázky, které pro mnohé nebylo vůbec jednoduché. Přesto se žáci s chutí pustili do práce a každý si nakonec jednu

vlastnoručně upletenou pomlázku odnesl domů. Závěr dílen patřil ochutnávce velikonočního beránka, kterého děti ochutnaly poprvé v životě a moc jim chutnal. Celé setkání se neslo v tvořivém a veselém duchu a žáci si prostřednictvím praktických aktivit přiblížili české velikonoční tradice.

Velikonoční tvoření tradičně zaujalo své místo také v České besedě Daruvar, kde si děti i dospělí vyzkoušeli výrobu pestré škály jarních výrobků a dekorací. Účastníci zdobili vajíčka voskovou technikou, pletli pomlázky a vyráběli drobné velikonoční ozdoby. Příjemnou součástí setkání byla i ochutnávka tradičních velikonočních dobrot – beránka a mazance, které navodily tu pravou sváteční atmosféru.

Sváteční atmosféru přinesla i velikonoční Veselá sobota na základní škole v Končenicích, kterou jsme organizovaly my, české učitelky, se svými partnery. Sobotní dopoledne se neslo ve znamení jara a velikonočních zvyků. Kromě tradičních aktivit se děti pustily také do skládání papírových květin technikou origami. Součástí programu byly i jazykové jarní hry, například velikonoční Dobble, domino nebo pexeso, při nichž si děti hravou formou procvičily slovní zásobu. Ani v Končenicích nechyběla ochutnávka tradičních dobrot, tentokrát beránka doplněného o jidáše.

Tato setkání tak propojila tradice, tvoření i jazyk a nabídla dětem i dospělým příležitost prožít svátky jara společně a aktivně. Právě podobné chvíle pomáhají udržovat zvyky živé a předávat je dál v přirozené a radostné atmosféře.







Chorvatsko, Daruvar

Šikovné ruce na Velikonoce 2026

Ilona Kirchnerová, Tereza Vlček Klímová

Jak už jsem psala ve zprávě o vánočním rukodělném jarmarku, který každoročně pořádáme, v Chorvatsku je 32 krajanských spolků a téměř každý z nich disponuje kreativní skupinou, tedy zájmovou aktivitou většinou žen, které umí vyrábět nejrůznější především dekorativní předměty. Často to bývá i dnes už u nás pozapomenuté tradiční české řemeslo, jako je např. vyrábění panenek z kukuřičného šustí apod.

V letošním roce jsme 5. března s mojí kolegyní **Terezou Vlček Klímovou** zopakovaly akci s výmluvným názvem **Šikovné ruce na Velikonoce**, kterou zaštitila Městská knihovna Daruvar, respektive její české oddělení. A jelikož nám přálo také počasí, jarmark dovedností se uskutečnil ve vnitrobloku za knihovnou ve vpravdě jarní atmosféře.

V letošním roce se akce zúčastnily **Česká beseda Daruvar, Česká beseda Daruvarský Brestov, Česká beseda Horní Daruvar, Česká beseda Garešnice, Česká beseda Kaptol a Česká beseda Lipovec**. Vyrábělo se z papíru, slámy, z látek, i z vlny, háčkovalo se, pletlo, lepilo a recyklovalo a kolemjdoucí se zastavovali, aby si vyzkoušeli také vyrobit vánoční dekorace. V Chorvatsku se sice barví vajíčka, ale dárky nosí velikonoční zajíček. Česká krajanská menšina však stále ještě dodržuje tradiční český zvyk pletení pomlázek a obcházení vesnice. Jenom si pomlázku nepletou jen kluci, ale také děvčata.

O každoroční připomenutí toho, jak se pomlázka vyrábí, se postarali **Martin Vojtěch** a **Ondřej Vlček**, který přispěl do gastrokoutku k mé nádivce a jidášům také tradičním beránkem.

Rozcházel jsem se unavení, ale spokojený. Těšíme se na další pokračování za rok.



Chorvatsko, Bjelovar, Záhřeb, Daruvar

Velikonoce ve výuce

Ilona Kirchnerová, Tereza Vlček Klímová

Velikonoce jsou jedním z nejzásadnějších svátků v roce, což v katolickém Chorvatsku platí dvojnásobně. Je jedno, jestli je vnímáme z pohledu křesťanství nebo jako svátky, kdy se příroda probouzí a každý ví, že celý týden se budou jíst vajíčka natvrdo. Některé tradice, zvyky a obyčeje se různí, některé jsou všude stejné. Je samozřejmé a logické, že Velikonoce jako téma musí zasáhnout také do výuky českého jazyka u krajské komunity.

Zahájila jsem tedy velikonočními dvouhodinovkami v obou prvních třídách **České základní školy Jana Amose Komenského**, kde jsme si povídali o velikonočních tradicích a zvycích a zakončili sérií her (pexeso, domino, postřehovka atd.) s velikonoční tematikou a pokračovali jsme na **I. osnovne škole v Bjelovaru**, kde jsme s mým partnerem **Martinem Vojtěchem** učili děti plést pomlázku a přivezli jim ochutnat velikonočního beránka.

Poté jsme se přesunuli do Záhřebu, kam za námi dorazili také **Tereza Viček Klímová** a její manžel **Ondřej Viček**. Zde probíhá výuka českého jazyka nikoli ve škole, ale tradičně v **České besedě Záhřeb**, a to v sobotu pod vedením učitelek **Maji Burgerové** (I. a II. stupeň) a **Mariny Kolaček Novoselové** (střední škola). Dopoledne v české besedě se tak proměnilo v jeden velký velikonoční workshop s pletením pomlázek, vyráběním origami tulipánů a barvením vajíček v cibuli. Letošní inovací byla také speciální kulinářská dílna v kuchyni Českého domu. Středoškoláci se pod mým vedením naučili upéct velikonoční nádivku neboli hlavičku. Na dění v Besedě se přišli podívat také někteří její členové a krátkou reportáž natočila také lokální televize. Akce měla takový úspěch, že jsme se rozhodli ji pro příští rok rozhodně opakovat

Posledním velikonočním počinem pro děti byla návštěva **České školky Ferdy mravence v Daruvaru**, na níž **Martin Vojtěch** vyprávěl dětem z obou nejstarších oddělení o tradici pomlázky a samozřejmě si také pomlázku upletli.

S letošními Velikonocemi edukativními jsme tak nadměru spokojeni. Jaro může naplno začít.





Chorvatsko, Lipovec

Přehlídka krajského divadla

Ilona Kirchnerová, Tereza Vlček Klímová

Dne 27. března slavíme již od roku 1962 **Světový den divadla**, jehož smyslem je upozornit na poslání divadla, jeho kulturní, morální, estetickou a etickou úlohu v našich životech, a také na to, že divadlo může být způsobem, jak zprostředkovat porozumění mezi národy. Datum nebylo stanoveno náhodou – 27. března byla zahájena divadelní přehlídka „Divadlo národů“ v Paříži.

A tak není snad příhodnější den, ve kterém by měla být zahájen třicátá osmá dvoudenní přehlídka krajského divadla, kterou finančně podporuje Rada pro národnostní menšiny Republiky Chorvatsko a Svaz Čechů v Republice Chorvatsko. Každoročně tuto přehlídku hostí Česká beseda Lipovec, místo, kde se odehrálo vůbec první ochotnické české divadlo na území dnešního Chorvatska.

Letos byla přehlídka o to slavnostnější, neboť bylo desátého prosince 2025, tedy na konci loňského roku, zapsáno české amatérské divadlo jako desátá česká položka na seznam nehmotného světového dědictví UNESCO. A jelikož je skoro při každé besedě ochotnický spolek, byl to ročník opravdu výjimečný.

Stejně jako v každém roce jeden divadelní soubor postupuje na přehlídku chorvatského amatérského divadla do Vodice a nutno říci, že letos na toto ocenění konkurovalo hned 10 souborů a další tři vystoupily nesoutěžně. Letos poprvé se také udělovala cena za nejlepší herečku, herce, režiséra, kostýmy a scénu a nejlépe sehraný soubor. Pro mě a kolegyni Terezu pak byla nejdůležitější cena za **nejlepší jevištní projev v češtině u autorského a převzatého divadelního kusu**, jelikož jsme měly tu čest společně s novinářkou a učitelkou **Michaelou Syrůčkovou** zasednout v odborné porotě.

Konkurence byla veliká a vůbec se nám nevybíralo lehkou zejména proto, že si uvědomujeme, jak náročná je čeština i pro rodilé mluvčí. Nakonec zvítězili domácí, tedy divadelní skupina **České besedy Lipovec** se hrou **Oldřicha Janeby Šneci v aspiku** a divadelní soubor **České besedy Dolní Střežany** se hrou **Dopis**, kterou napsala přímo na tělo souboru členka besedy **Zdenka Šenholdová**.

Dva krásné divadelní večery končily vždy v pozdních nočních hodinách, ale stálo to zato. Těším se na příští ročník, který přinese opět mnoho zážitků.



Chorvatsko, Lipovlany

Vstříc Velikonocům

Ilona Kirchnerová, Tereza Vlček Klímová

Česká beseda Lipovlany není sice z největších, ale o to srdečnější jsou její členové, především paní **Věra Ožoga**. A myslím si, že mohu mluvit i za Terezu, když řeknu, že právě proto tam obě moc rády jezdíme.

Letos jsme přijaly pozvání zúčastnit se tradičního velikonočního jarmarku dovedností, který se jmenuje **Vstříc Velikonocům**. Vzhledem k tomu, že se akce konala 29. 3. a na ni navazovaly tzv. jarní prázdniny, nemohli jsme být jarním svátkům blíže. V prostorách České besedy v Lipovlanech se sešly spřátelené besedy z Dežanovce, Garešnice, Daruvaru a také např. sdružení Maďarů v Lipovlanech, my jsme jako

obvykle dodaly naše muže **Martina Vojtěcha** a **Ondřeje Vlčka**, aby pletli pomlázky, a postaraly jsme se o gastrokoutek. Tentokrát jsme se pochlubily velikonoční nádivkou, vaječnou pomazánkou a velikonočním beránkem. Samozřejmě jsme gastrokoutek také doplnily povídání o folklorním původu jednotlivých zvykoslovných pokrmů i předmětů, jako je pomlázka, a přidaly jsme na vyžádání i recepty.

Besedou voněl včelí vosk a taky trochu cibulové slupky a ocet, hrála veselá muzika a šustily proutky.

Velikonoce mohly spokojeně začít.



Chorvatsko, Daruvar

Knihožrouťi na Dni otevřených dveří

Ilona Kirchnerová

Česká základní škola Jana Amose Komenského v Daruvaru jako každý rok otevřela svoje dveře široké veřejnosti a také bývalým kolegyním a kolegům, žačkám a žákům, kteří školou prošli a chtějí si nostalgicky zavzpomínat, jaké to tehdy v té, dejme tomu, třetí lavici u okna bylo.

Pro den otevřených dveří si učitelé každoročně připravují originální dílny a aktivity pro žáky, a to nejen ze svého oboru. A tak se stane, že např. chemikářka učí děti skákat gumu tak, jako jsme to dělali, když jsme byli malí a hráli si na ulici, knihovnice recykluje vyřazené knih tím, že z nich vyrábí dekorativní předměty, učitelka prvního stupně plete náramky přátelství apod.

My s mojí kolegyní a poradkyní pro výuku v českém jazyce **Jitkou Brdar Staňovou** jsme si připravily origami dílnu nazvanou **Knihožrouťi**. Nejprve jsme si s účastnicemi dílny (přihlásily se jenom dívky) složily záložky do knihy, které vypadaly jako příšerky okusující roh knihy. Použily jsme origami papíry různých velikostí a pod rukama nadšených studentek vznikaly celé rodinky. Dalším krokem bylo umístit knihožrouťy kdekoli v knihovně – do knížek, polic, na okno, prostě kamkoli, kde to bude zapadat dobře do příběhu. Následně jsme krátké příběhy nafotili a jak to dopadlo, posuďte sami.

